

EKSPEDICIJA NA MAKALU (8463 M) – NEPAL 2014. (28.3. – 25.5.2014.)

U Nepal sam krenuo **28. marta 2014 god.** U Kathmandu sam došao 29. marta

Bio sam člane i doktor Međunarodne Ekspedicije Makalu 2014.

Lokalni organizator je bila agencija Seven summit treks, predvođena Migma Šerpa (prvi šerpas koji je popeo svih 14 vrhova preko 8000 m).

Oficijeni vođa ekspedicije kanadsni mountigide Adolphus Gordo Hancock.

Oficir logora Temba Sherpa.

Moji šerpasi: Boka Lama (budistički sveštenik) i Purba.

31. marta smo krenuli avionom u Tumlintar- prema istoku Nepala. Pošto sam i prethodne godine bio na Makalu (neuspjeh), vodio sa španskog penjača Injiga (is San Sebastian) i japansku alpinistkinju Naoko Watanabe (iz Tokya).

U Tumlintaru nas je čekao džip i celodnevnom vožnjom do uveče nas odvezao u selo Num na 1800 m (gde je i kraj kolskog puta u tom delu Himalaja).

Odatle se ekspedicija sve više prikupljala, pridolazili su šerpasi, ostali penjači i ogromna količina opreme za naredna dva meseca.

2. aprila helihopterom odlazimo u Yanglekharka 3640 m i na taj način štedimo tri dana hoda kroz planinu i snegom pokrivenog prevoja.

Posle dva dana prilagođavanja, **4. aprila**, celodnevnim trekkingom pored reke Barun odlazimo u Hillary BC4800 m. U toj prvoj grupi pored mene, japanke i španca su i dvoje iz kanade, jedan norvežanin i jedan grk sa nekoliko šerpasa. U dva navrata aklimatizacijom na okolna "brda" dostižem 5000 i 5100 m. Mnogobrojni porteri svakodnevno prenose opremu do BC i nadalje prema ABC pripremajući novi logor.

12. aprila trekkingom Barun glečerom dolazim u Advanced BC ABC 5700 m, što će biti naš stalni logor do završetka ekspedicije. Takođe slede dani prilagođavanja na novu nadmorsku visinu, priprema visinske opreme. Ekspediciji se pridružuju penjači iz Indije, Arjun (najmađi indijac koji je popeo Mt Everese - neobično, istoga dana i u isto vreme kada i ja samo sa južne strane.) Krišna - prva indijka koja je popela Mt Everest. Zatim Mr Swee Indonezija sa kojim sam peo K2 i kineskinja Jeni - (završila fakultet alpinizma) Kasnije se pridružio Janek (oficir UN iz Ženeve) i Mike Horn (svetski istraživač koji je obišao Južni pol pešice, prešao Sibiri, Grenland, Kanadu - pešice - zaposlen u Nacionalnoj Geografiji)...

20. aprila sam došao u C2 6700 m, spispavao i uspešno se aklimatizovao. Kamp C1 6100 m sam ignorisao i direktno išao u C2 - jer sam imao iskustva prethodne godine. Na tom mestu sam pre godinu dana, zbog nevremena i velikog snega, odustao od daljeg penjanja.

28. aprila sam opet otišao u C2, spispavao. Narednog dana 29. Aprila sam produžio na Makalu la C3 7400 m, spispavao bez kiseonika. Time sam završio program aklimatizacije i bio spreman za vrh. 30. Aprila sam se vratio u ABC na odmor, praćenje vremenske prognoze i pripremu za vrh.

Uspon na Makalu la je izraženo težak jer je bar 200 m uspona u čistoj steni sa malo leda između.

5. maja se desila nesreća. Ispod Makalu la je umro član naše ekipe švajcarac Janek, zbog samouverene aklimatizacije. Šest dana je boravio u C2 i C3, dobio edem pluća i mozga, od čega je tokom spašavanja umro.

15. maja sam krenuo na završni uspon i spispavao u C2.

16. maja sam izašao na C3 7400 m Makalu la i bez ikakvih problema i bez kiseonika spispavao.

17. maja sam izašao u C4 7600 m, sa kiseonikom. Put vodim dugom zaravni da bi se strmom stenom popeli u C4. Posle spispavanog popodneva sa obilnom rehidratacijom, oko 20h smo krenuli u završni uspon. Put vodi strmim glečerom, oko pukotina do kamenitog

Francuskog kuloara, na oko 200 m ispod vrha. Bio sam dodatno psihički opterećen jer je prošle godine na tom mestu u povratku sa vrha poginuo naš drug iz ekipe Mr Lee. Sa njim je bio Mr Yang (sa kojim sam peo Kanchenjunga, K2 i Makalu) koga su posle mesec dana ubili talibani na Nanga Parbat. Prošle godine su četri moja druga poginula; dva u planini a dva su ubijena u Pakistanu. Te smrti su mi teško pale.

Francuski kuloar je izraito težak i nema fuksnog užeta. I ako je ove godine bilo puno ekspedicija i puno šerpasa, nisu uspeli da prethodno fiksiraju taj deo uspona. Dalje smo išli slobodni penjanjem, u navezu sa mojim šerpasom Boka Lama, veoma oprezno, korak on, korak ja... naizmenično, sve u dogovoru i međusobnom fiksiranju.

Na vrhu 8463 m sam bio **18. maja** u 7h 30 min Pre nas su izašli kanađani, norvežanin i kineskinja.

Dan je bio sunčan, prelep, bez oblaka i bez daška vetra - idealan za penjanje vrhova preko 8000 m. Možda je pomoglo i to što je moj šerpas, viši budistički sveštenik, prethodno gledao u knjige o vremenu.

Onda smo opet lagano, još sporije, u navezu, korak po korak krenuli nazad. Oprez je bio duplo veći jer se nesreće dešavaju u povratku.

u C4 7600 smo bili oko 13h, odlučili da tu odmorimo i prespavamo. Možda je to bila greška, jer smo imali vremena da siđemo u C3. Mislim da se nismo nešto naročito odmorili; spavali smo sa kiseonikom. Predug boravak na velikoj visini dovodi do visinske bolesti.

Narednog dana 19. maja smo krenuli dalje; sišli smo u C3 7400 m pokupili deo ostavljenе opreme; zatim niz Makalu la, po predivnom danu, uživajući u prelepim bistrim vidicima Himalaja, Mt Everesta... sišli u C2 6700 m; takođe pokupili sve ostale stvari (jer se ništa ne sme ostaviti u planini, ni papirić) i do popodneva sišli u ABC 5700 m. Silazak je bio žestok iz C4 direktno u ABC. Time je uspon završen. Tada sam tek uezeo satelitski telefon da javim da sam uspešno popeo Makalu.

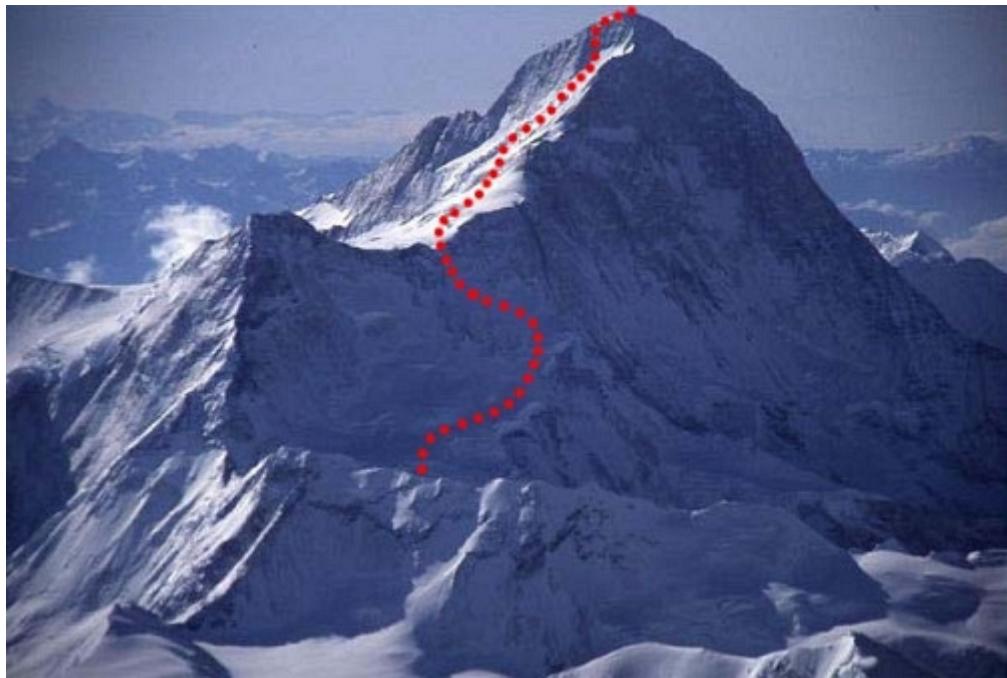
Narednog dana 20 maja sam pakovao svoju opremu u dva bureta, ostavio je šerpasima, da ih posle završetka ekspedicije odnesu u Kathmandu u magacin, za narednu godinu.

Narednog dana **22 maja** sam sišao u Hillary BC gde sam **23. maja** seo u helihopter i došao u Kathmandu.

Kontaktirao sam svog operatera, brebukirao avio kartu i 24. maja našim Etihadom otišao u Abu dabi a potom u Beograd. U Beogradu sam bio rano ujutru **25. maja**. Nikome nisam javio da ću doći, ni svojoj porodici, jer nisam teo da uznemiravam ljude da u 5h ujutru dolaze na aerodrom da me čekaju. Ovako sam ih iznenadio brzim povratkom.

Ekspedicija je bila uspešna jer sam se vratio bez povrede, sasvim zdrav, jači nego što sam otišao, i sa popetim vrhom. Tako čovek može da planira noove uspone, nove ekspedijije, jer ako se iscrpi na planini, povredi, onda je tu kraj daljeg penjanja. Bezbednost je najvažnija.

Makalu 2014

Smer uspona

Na vrhu

Dragan Čeliković